

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.
Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekén.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven félévente a kiadóhivataltban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatványokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasábos petisor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskerekén, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Nagy-Beeskerek. jan. 29-én.

Ime a budapesti forradalom megszünt, a nép haragjának eruptiója lelohadt, a „Függetlenség“ nyert ugyan abonnenseket, de Hermann Ottót nem proclamáltak a köztársaság elnökének, sem Frankl Leót a commune fináncz-ministerének. Amaz tulajdonképp a pókaszatolt szegre akasztotta, midőn a „Függetlenség“ szerkesztését átvette, emez mesterségét folytatja, midőn a bevándorlott csehekkel, németekkel socialdemocrata egyesületeket és lapokat alapít.

A corruptió martyra javuló félben lévő, nemsokára átveszi lapja vezetését, a corruptiót ostromló corruptió áldozatait pedig elföldi a feledés jótékony leple. Nem tesznek felesleges munkát, ha ezen elmúlt események erkölcsi és politikai hatását szemügyre véve a jövődöre nézve következtetéseket alkotunk.

Nyereségnek tekinthetjük-e nemzetiségünkre, hogy oly egyéniségek törnek a nemzet erkölcsi és politikai uralma felé, kik sem a tudomány, sem műveltség (tisztelőt a kivételeknek), sem világ-és emberismeret, de még valamely nagy szenvedély dolgában sem tűnnek ki. Mert az a szenvedély, melynek Verhovay áldozatul is esett, nem nemes szívből támadt, hanem csak a véres száju-ság, a felforgató düh maníája. Céljaik elérésére jónak tartanak minden eszközt, még a közönség véleményének terrorizálását is, épugy a mint rájuk bizonyos fertályosok hatnak pisztolyokkal.

Ilyen keserű harc csak a nagy Pázmány korában folyt a theologus államférfiak közt, kik ugyancsak rüheseknek, tetveseknek neveztek el egymást. A két kor harca közt mégis nagy különbség volt. Bármí gyűlöletesnek tűnjék fel előttünk ama türelmetlen harc a könyvek s röpiratokban, volt valamije, a mi ma is imponál, a min egész nemzedékek táplálkoztak — ez a vallási, a haza dolgában való erős meggyőződés, s készségük veszély beálltakor hazájukért vértüket ontani.

Ma a meggyőződés helyébe a kényes becsületérzés, a könnyen fellobbanó önértzet lépett, mely kardra, pisztolyra hívja ki ellenfelét. — És ez a hol tragikus, hol komikus, hol meg tragiko-

komikus párbajmánya valóságos virágzó korszakát érte el nálunk.

Sokan majdnem mindent lovagias uton akarnak elintézni, legtöbbször a füttyölő golyóra, a kaszabáló kardéltre építik jellemük szilárdságát. A becsületről sajátos fogalmat alakítottak maguknak, melynek mindenki tartozik magát alávetni; hacsak nem akar erkölcsileg meghalni.

A Csemeghi-fele törvénykönyv helyett annak a becsületről szóló codexnek tisztelői, melyhez fogható csak a spanyol Calderon, Lope de Vega és más írók drámaiban találhatunk. Természetes e codex paragrafusai épen nem a lovagiasság részéről, melynek a humanus gondolkodás, a nemes szenvedélyek, hanem a sértésről, becsületbírásgról és satisfactióról szólnak.

Mind olyan dolgok, melyek épen a nem lovagiassághoz tartoznak. A ki tanuk előtt lovagiasságát ki nem mutatja, ha mindjárt alaptalanul rágalmazták is, mindenünne kilólik. Valóban ideje volna már, hogy azok a szelbaliak a bosszantó utcai krawallokról szóló meddő vitájukkal és szószparóitó interpellatújukkal felhagyjanak és a Csemeghi büntető codex tárgyalására időt engednének. — Themis istenasszonyának, nem a rágalom és ama lovagiasság fegyverének szabad uralkodnia.

Ha a kemény paragrafusok életbe lépnek, sem a fertályos, sem Verhovay nem apellálhatnak majd a fegyverre, hanem a rendőr és ügyész kapják közre, kik majd megtanítják őket keztyűbe dudálni.

Hány ilyen politikai motivumból származott párbaj esett meg, Isten a megmondhatója. Naponkint olvashatni szerencsétlen kimenetelű párbajokról. Annyit azonban constálthatunk, hogy e durva középkori öklöjgnak felelevenítésében orszolán része van az ellenzéki sajtónak, és pedig annak a sajtónak, mely erővel a meglévő kormány megbuktatására tör.

Már évek óta oly hang honosodott meg, oly féktelen véres száju-ság hatalmasodott el ellenzéki lapjainkban, hogy a Pázmány korabeli rühes, tetves stb. címekkel saturált stylus hozzá képes tisztességeshez mondható. Rengeteg cy-

nissalul bonczolgatják a közpályán működő hivatalnokok, ministerek, pártvezérek, ezek ismerősei és barátainak becsületét, jellemét, erkölcsét, ország-világ előtt feltárják vagyoni állapotukat, adósságaikat, minden tettüket latolgatják, családi szentélyeikbe furakodnak, hogyan a ház palladiumát ellopva, családjaik bukását okozzák, a corruptió ürügye alatt mindenkit compromitalnak vagy compromitalni törekednek.

Asbóth példája sokat csábított e térre, mindnyájukért lakolt Verhovay. Ujságai elérték a kelendőseget, elégedjenek meg vele. Legyen elég a rozsból és jóból. Hová jutunk, ha tovább is így haladunk, ha utcai demonstratúkat rendeznek egy alkotmányos, rendezett államban, melyben törvényes eszközökkel és módokkal segíthetni a bajkokat.

De ők csak a corruptiót tudják ostorozni, sebeket ejteni, ártatlanokat meggyilkoltatni; de a sebek gyógyításához, a halottak föltámasztásához nem értenek. Szeszélyeik szerint a még ma egészségeset holnap rothadtnak, a rothadtat egészségesnek nyilvánítják. Rombolni és vadolni, de építeni és itélni nem tudnak.

A rend és fenálló kormányforma ellen indított keresztres háboru nem szokott jó eredményekre vezetni, a kérdések összebonyolítása békés uton nem, csak kardal oldható meg, mitől isten óvja nemzetünket.

Ellenzékünk hazafiaságot csak akkor tanusít, ha nem szántja ellenségeink vetőmagja alá hazánk drága földjét, mert idővel kikelhet a reactió gyönyörűsége vetése, mely ha egyszer teret hódított magának, győz és nemzetünkről akkor elmondhatják, hogy: finis Hungarie.

Hitelünk, becsületünk érdeke a külföld előtt is azt követeli, hogy ha már egyszer harcolnak a pártok egymás ellen, az a tisztesség fegyverével történjenek.

A hírlapi hecznek és utcai demonstratúknak egyszer mindenkorra véget kell vetni, ha jó szerivel lehetetlen, drasztikus eszközzel, kemény sajtóbírássággal; mert az ilyen nyughatatlan elemek eruptiója lelki betegnek tüntetik fel nemzetünket.

Kemény rendszabályok alkalmazása

által meggyűlöltetnek ugyan a kormányt, de hazafiaságát, jó intencióit az utókor meg nem fogja tagadhatni.

Az 1879. évről szóló polgármesteri számoltató jelentés.

Tekintetes városi képviselő testület!

Törvényszerinti kiváló hivatalos kötelességemnek kívánok lelkiismeretesen eleget tenni, midőn a letűnt 1879. évről szóló kimerítő és hű számoltató jelentésemet, — melyben a városi képviselő testület, a városi tanács, az összes városi bizottságok és a vezetésem alatt álló városi tisztviselők azon évi működése, feladatuknak miként való megoldása, s az év folyamában felmerült s városunkra nézve említést érdemlő főbb események és jelenségek körvonalozva, — a következőkben a tekintetes városi képviselő testület elé terjeszteni szerencsétletem.

Miután úgy vagyok meggyőződve, hogy az 1879. év Nagy-Beeskerek városa történetében egyike a leginkább emlékeztető melléknek, egyike azoknak, melyek a város jövőjére is kiható eseményekben gazdagnak jelezhetők, szabad legyen első sorban az elmúlt évben előfordult főbb eseményeket elősorolnom és körvonaloznom.

Az 1879. év az emberi legnemesebb érzelem, a könyörületesség és emberbaráti szeretet gyakorlására szűcs tört engedett, — s Nagy-Beeskerek városának lelkes közönsége, követve lelke sugallatát, ama nemes érzelmek őszinte és buzgó gyakorlása által, — föllemelkedett a mindennapiasság színvonalán s méltó elismerést érdemelt ki magának.

Bosznianak és Herzegovinanak monarchiának által, az 1878. évben történt megszállása alkalmából, egyesek és testületek, mint szinte a hatóságok váltva, majd egymást túlszárnyalva iparkodtak gyógyítani a sebeket és bajokat, letörlni a könnyeket, enyhíteni a fájdalmakat, melyeket e hadjárat eszélei idéztek elő. Az ez irányban nemes mozgalom átnyúlt az 1879. évbe is.

A sebesült harcosoknak s azok családjainak segélyére begyűlt első összegek, és pedig: a kereskedő ifjak báljának tiszta jövedelme o. é. 71 ft. 82 krral, — s a helybeli jótékony nőegylet első gyűjtésének eredménye o. ért. 280 ft. 20 kr., 1 drb. 20 frcos arany és 3 drb. ezüst forint, — a megsebesülendő harcosok javára a legzelet szerűben leendő felhasználás céljából a nagymélt. m. kir. honvédelmi ministeriumhoz lettek felküldve; azonkívül ugyancsak oda felküldve lett városunkból 24 nagy csomag tégés és sebkötő, melyet egyesek, legnagyobb részt azonban a jótékony nőegylet tagjai készítettek és küldöttek be a polgármesteri hivatalhoz, illetékes helyre leendő elküldés végett.

TÁRCZA.

Carneval 1880-ban kiindul Budáról, hogy egész Magyarországon összejegyezze, kik mentek ferjhez, kik még lányok, kik még özvegy-asszonyok. Mindenütt elvégezvén dolgát, Torontálmegebe jó és itt Nagy-Beeskerek városában nagy pompával fogadják. Carneval a casinó nagy termében, mely telve van hölgyekkel és férfakkal, büszkén lépdél a tánczosok sorai közt; hol ezt, hol azt a hölgyet fixirozva lorgnáltával. Szünetkor a kis terembe vonulnak ki az elfáradt tánczosok vacsorára, melynek végén Carneval az új menyecskék egészségére iszik és megparancsolja, hogy értük mások is poharat emeljenek.

Ugyancsak ekkor Hymennel a nagy matriculába jegyezteti a férjhez mentek és egy külön listába a még pártás lányok és özvegy-asszonyok neveit, egyuttal sugva meghagyja neki, hogy szünet után, amint a zene felhangzik, matriculástul a tánczerembe kövesse.

Rázendüli a cigány a keringőt, Carneval és tábori kara bevonulnak a tánczerembe. Kiséretében vannak Vénus a kellem övével ékesítve, melyben Homér szerint a bájak egész serege honol, a vágy, az epedés, kéj, csók és a bölcseséget is elszédítő édes csábítás; a kedves Gratiák, az édes Horák; Himeros az epedés istennője, Pothos a vágy istene, Jokos a tréfa istene, Peitho a rábeszélés istennője, a pajkos Amor szívet sebző nyilával és végre az Amorettek, Vénus csókolni való piczikéi. Leghátul kullog Hymen a nagy matriculával és a még nagyobb plajbászszal.

Carneval a terem közepére állva, csatarendbe állítja seregét, élére Amort a maga

édes és keserű nyilával. Meg ne ijedj, bájos olvasóm; a csata vér és áldozat nélkül szokott lefolyni. Ezek az istenségek láthatatlanok, tennet szivedben lakoznak és csak a zene rhythmusában hallatják magukat, midőn a Damenwahlban keringőre szólított fel a fiatal emberek egyikét. Gondolkoztál-e már azon, mit nyilvánítasz ki ekkor? — szerelmedet ifju tánczosod iránt.

El is mondom mindjárt az áruló titkot; de meg ne sugd kérlek senkinek, mert ha el talál maradni a Damenwahl, micsoda életbiztosítási intézet ad egy pipa dohányt is életémért.

Halld tehát: „Damenwahl!“ kiáltják a rendezők, rázendül a keringő melodiája, mely emelkedésre hozza a lábakat, elbájozza az ifju keblet és megragadja az ifju szívet. Az ifjak nem tánczolnak, a terem közepére állnak, hallgatnak, várakozóban vannak, mint akár valamely concertben. Ekkor, te bájos olvasó, az egyikhez hozzálépsz, mellére tűzöd a cotillon jelet; ez ekkor az örömtől és kéjtől elragadva, a szerelem szárnyain lebeg veled tova. Amor, ez a vásott gyerek, édes nyilával azonnal megsebez mindkettőtököt, Pothos vágyat támaszt kebleteken egymásiránt, Peitho rábeszél beneteket, Hymen lekajja plajbászát és előjegyzeneteket, mint a kik méltók vagytok a házasság szentségének felvételére. Ilyen a keringőnek hatása. Van benne költészet, tulajdonképp a szerelem symboluma, melyet a házasság szentesít.

Te bájos olvasó és tánczosod, kik inda karjaitokkal egymás testeit átfűzitek, úgy látszik, mintha a mozgásban egymást akadályoznátok, holott mozdulatotok és lépéseitek összhangzó megegyezése által lábaitoknak kölcsönösen szabad teret engedtek, mindketlen a házassági egybekötöttesnek legszebb képét mu-

tatótok, mint a kik az élet szenvedései és csapásai közt is a legnagyobb egyetértésben fogtok legboldogabb életet élni.

A keringő ama szerelemnek symboluma, melyet, bájos olvasó, most először vallasz be nyíltan, midőn szeméremedet legyőzve, nyíltabbá és bátrabbá lettél. A keringő megszabadítja szüzi keblet a titkos szerelem prometheusi kínjaitól, melyet eddig csak magányodban tápláltál és imádba foglaltál. A keringővel már az által is nyilvánított szerelmi szenvedélyedet, mert minél ártatlanabb és elfogultabb szüzi kebled, annál szenvedélyesebben, szebben és elragadóbban fogsz táncolni.

Lám, ezért nem tánczolják a házas nők a keringőt; helyesen is teszik, mert különben nemcsak férjeik, hanem Carneval haragját is magukra vonnák, kinek pedig rövid farsangban sietős dolga van.

A keringő melodiája majd gyöngéd, majd szenvedélyes, majd vig, majd búskomor, majd epedő, de mindig megvan benne az egység, mindig ugyanazt az eszmét fejezi ki. A keringőnek rendezes meg is van a maga története. Az introductióban szinte hallhatni, mint közeledel féltéken az ifjuhoz, pirulva és szerény mozdulattal kéred fel a tánczra. Az ifju meghajtja magát, kissé cseveg veled, aztán karját nyújtja, lassan letenni kezdte; tekinteteit a földre szegezve, mintha csak a mozgás gyorsaságát számítanátok ki, a keringő zenéje piano szól, mintha csak bátorítva beneteket nyilatkozatra. Végre teljes erővel ropjatók a tánczot, lépéseitek folyást gyorsabakká válnak. Egyszerre csak a zene gyöngédn epedővé válik, majd ismét szenvedélyes rhythmusba csap át, magasra vetve fel hullámaid és ti villámgyorsasággal surrantok a sima padlaton tova. Végre még egyszer felhangzanak a teljes accordok, leültök és a kéj

tengerében usztok. Néha, ha a cigány búskomor hangulatban van, a keringő melodiája is melancholicusabb; ilyenkor a szerelmes szemében könyek tödulnak, melyeket elrejtethz ugyan a nagy közönség előtt, de nem az előtt, kihez szíved vonzódik. Egyébként vizagszálódjál, bájos olvasó, a keringő hatását mások is érzik. Genlis asszony e hatás alatt halározta meg, hogy mi a keringő. Une jeune personne légèrement drapée, se jettant dans les bras d'un jeune homme, qui la presse contre son sein et qui l'entraîne avec une telle impetuosité, que bientôt elle éprouve un violent battement de coeur et qui éperdue la tête lui tourne, voilà ce que c'est qu'une valse. (Valamely könnyedén öltözött nő valamely fiatal ember karjaiba veti magát, ki szívéhez szorítja és oly szenvedélyesen ragadja tova, hogy csakhamar szívdobogást érez a nő és eszméletét veszve, feje szédül — ez ime a keringő.)

Ezért bájos olvasóm, midőn a keringő melodiája villanyos szikraként járja át testedet, gondold meg, kinek mellére tűzöd a cotillonjegyet. Carneval, Amor és Hymen nagyon szemfüles istenségek, kik könyörületet nem ismernek, sőt Hymen jegyzőkönyvi kivonatot szokott közölni a „Torontál“-lal. Egyébként ez semmikép se alteráljon, a világ hadd pletykázzon, mert hisz ez ugy is az, kire Dumas szerint a dolgot nem tartozik. Ha a nagy Napoleon megtanult keringőzni, a bölcs és vén Cato s a még bölcsőbb Sokrates tánczórákat vehetett Aszasiától, hogy a bálon illendően tánczollhasson, miért vonulna vissza a fiatalság, a kié jövő, kié a haza most és jövődöben.

Azért is, — hadd szólják az a szittyá csöndes!

Ezenkívül a városi segélyező bizottságnál ugyancsak a fenti célra begyűlt o. é. 1197 ft. 72 kr. és 32 p. m. búza, a melyből 62 segélyre szorult fel között (résztint helybeli, résztint átutazó sebesült katonák, és a mozgósítottak családai között) kiosztott o. ért. 755 ft. 44 kr. és 4 p. m. búza, s e szerint még maradvány van o. é. 442 ft. 28 kr. és 28 p. mérő búza; — a maradvány készpénz a torontali takarékos és hitelbanknál van elhelyezve takarékpénztári könyvecské mellett, — a búza pedig a városi magtárban vagy az adózóknál áll még rendelkezésre.

Különös és több száz forintra rúgó segélyezésben részesültek ezenkívül, a harc-téren elesett helybeli illetőségű katonáknak családjai, mint szinte a visszaérkezett helybeli sebesült katonák is azon összegekből, — melyek e célra Hertelendy József főispán ur ő méltóságának kezeihez, résztint a magas kormány, résztint egyes nemeskeblű magán adakozók által rendelkezésre bocsátottak!

Hogy a városunkhoz begyűlt könyöradományokból, még a fenti összeg rendelkezésre fennmaradt, abban leli magyarázatát, hogy a városi segély-bizottság eleinte takarékos akart lenni a segélyek kiosztása körül, — később pedig bekövetkezett a szegedi roppant szerencsétlenség, mely egy fél világot könyörületre indított, s a mely városunk közönségének és a fenti könyöradományok kiosztásával megbízva volt küldöttségnek figyelmét, áldozatkészségét és munkásságát is ezen újabb szerencsétlenség által okozott csapás enyhítésére irányozta.

A szegedi árvíz veszély hallatára, elől kezdtek a csak alig abba hagyott gyűjtést és segélyezést, — s alig volt városunkban ember, aki ez alkalomtól könyörületességéről, emberbaráti szeretetéről és kötelességéről fényes tanú bizonyoságot tenni elmulasztotta volna!

A hatóságokon kívül, a különböző helybeli egyletek, társulatok és magánosok, a város szegényei és gazdagjai, apraja és nagyja, egyetlen lelkesedéssel hordták gyűjtéseik eredményét és adományait a könyörületesség és jótékonyaság azon oltárára, melyen ez alkalommal az első szövegetek a legelső magyar ember, a király gyűjtötte meg!

Mindjárt a vész kezdetén, 18 megrakott kocsival küldöttünk elemi szereket városunkból N.-Kikindára, az ottani menekültek élelmezésére!

A különböző gyűjtésekből, mulatságokból és adakozásokból, a szegedi és tiszavideki árvízkarosultak javára befolyt összesen o. é. 6028 ft. 89 kr., melyből o. é. 2000 ft. N.-Beckerek városának adományát képezte; — a szegedi menekültek közt városunkban tartatott és élelmezett mártírhó 21-ikétől július 23-áig váltakozva 80—100 menekült, a kik között, a természetben kiosztott, ruha, élelmi szerek és gabna nemekén kívül, a fenti összegből még o. é. 770 ft. 15 krnyi készpénz segély is osztatott ki, — a fennmaradt o. é. 5258 ft. 74 krnyi összeg pedig 1879. évi október 13-án 452. sz. a. a. nagym. m. kir. belügyminiszterünkhöz lett felküldve.

Megjegyzendők tartom itt, hogy a könyöradományokként természetben befolyt gabnanevek a segélygyűjtő bizottság által értékesítették, s a fenti összegben azok értéke is bennfoglaltatik o. é. 216 ft. 92 krnyi összeggel.

Bent foglaltatik a fenti összegben az 1879. évi április 24-én Ő Felsegeik legkegyelmesebb apostoli királyunk és királynénk ezüst menyeközje alkalmával rendezett dísz-hangverseny tiszta jövedelme is.

N.-Beckerek városának közönsége nagy volt a könyörületesség gyakorlásában, és lelkesült akkor, midőn az uralkodó ház iránti őszinte hódolatáról és határtalan szeretetéről e nemzeti nagy ünnep alkalmával tanúbizonyoságot tenni szerencsés lehetett!

A zsuflóság megtelt színházban, ragyogó fényárban, a hangverseny a nemzeti nagy ünnephez méltóan sikerült, de a fényárt nem a lámpák és gyertyák fénye idézte elő, hanem a legnemesebb érzelmektől fölkelésűt kebelből származó s az arczokon visszatükröző ama fény sugarak, melyek a műkedvelők és jelen-voltak szemében, ezen nagy nemzeti örömműnnp alkalmából tündököltek.

Nevezetes és emlékezetes mozzanat volt még városunk mult évi történetében a dél-magyarországi résznek az anyaországhoz lett visszaszatolása 100-ad éves évfordulójának Torontalmegye és Nagy-Beckerek város közönsége általi együttes megünneplése is.

Nem célom ez alkalommal azon ünnepély egyes részleteire kiterjeszkedni, le lettek azok szébben és talán marandóbban írva egyebütt; itt az ünnepélynek csak azon részleteiről kívánok megemlékezni, melyek városunkra nézve jelentősebbek voltak.

Ezen ünnepély alkalmával nyilatott meg a városi főgymnásium VIII. osztálya és tartatott meg ama hála isteni tisztelet is, mely alkalommal imát rebeghettünk a mindenhatóhoz, hogy régi kívánságunkat, az algymnásiumnak főgymnásiummá leendő kiegészítését megvalósulni engedje. Mennyire fontos és a jövőre is kibátó itt a főgymnásiumnak léte és felvirág-zása, érezik és átértik azt mindazok, a kik haladásunk és nemzetiségünk érdekeit szívükön hordják.

Az ez alkalommal a főgymnásiumi alap javára rendezett ünnepélyek és mulatságok e célra szánt tiszta bevételei mintegy 1000 forinttal gyarapíták a városi főgymnásiumi alapot.

Ez alkalommal nyertek városunk utcái és terei történelmi alapon nyugvó újabb magyar énevezéseket is és láttak el öntött vas névtáblákkal, melyek évek hosszu során át fogják kalauzolni a város közönségét és a városunkat felkereső idegeneket s fogják hirdetni a lefolyt centenariumi ünnepély fényét

és emléket! Az utczák újabb megnevezésének indokolását tartalmazó s főtisztelendő Dr. Szentlány Jenő, tör.-becsei plébános úr szakavatott tollából kikerült monographiaszerű kis röpirat pedig felelevenít és visszáradék nélkülünkben városunk multjának emlékeit!

A centenariumi ünnepélyeket megelőző napon tartatott meg városunkban a lókiállítás és jutalmak kiosztásával egybekötött ló- és ügétő kocsi verseny is, a mely maga is nagy közönséget gyűjtött össze városunkba s a lehető legfényesebben sikerült.

Az elmúlt évben kezdetet meg a néh. Szathmáry Karolina-féle alapítványból felállítandó nőzárda és leánynevelő intézet épületének építése is s ezen monumentális épület még az ősszel tető alá került úgy, hogy az a folyó évben teljesen elkészíthető és berendezhető leendő s a jövő tanév kezdetén az intézet is megnyitathatik.

Ez intézetről szólva, el nem mulasztatom fölemlíteni nagyméltóságú Bonnaz Sándor esanádi püspök ur ő excellenciájának ez ügy körüli kiváló érdemeit és nemes buzgólkodását, a ki nem felve az építkezés kellemetlenségeitől s a hagyaték egyes ügyeinek netán még rendezellen voltától, az építkezést 1879. év tavaszán, becses ígéretéhez képest haladéktalanul megkezdette s annak ellenőrzését egy általa kinevezett helybeli tagokból álló bizottságra ruházta.

S ha még fölemlítem, hogy a n.-kikindán.-becskerekéi vasút tárgyában Torontalmegye bizottmánya által a magas kormányhoz menesztett küldöttség, melynek több városi polgáron kívül szerény magam is tagja voltam, október hó utolsó napjaiban tisztelettel a magas kormánytól s megbízatásának eleget téve, vasutunk ügyét megvalósításához egy vagy talán két lépéssel is közelebb vitte; — eleget tettem azon feladatomnak, hogy a mult évnek városunkra nézve nevezetesebb mozzanatait híven előadjam és följegyzem.

És most áttérek a szó szoros értelmében számoltató jelentésemre. (Folyt. köv.)

Tanügyi dolgok.

G. A magyarországi népiszkolai tanügyi-krónikása sok nevezetes tényt jegyezhetett fel a népiszkolai törvény életbe léptetése óta. De be is kell ismernünk, hogy azóta népiszkolai oktatásügyünk örvedetes fejlődésben van és e tekintetben a nyugati államokkal versenyünk, sőt egyiket másikat felül is muljuk. Mig majdnem minden intézménnyel felülről kezdtek az építést, a tetőnél; itt alapját vetették meg annak, ami valamely alkotmányos és rendezett államnak mulhatatlan garantiája, a nép felvilágosodásának forrása. Csak hogy e fejlődésnek nem kosmopoliticiusnak, hanem egyezsersmind nemzetinek, még pedig az államérdekeinek megfelelőnek kell lenni. Erre tartozik felügyelni a nemzet minden fia, hivatalosan pedig a megyei tanfelügyelő. Sokszoros magán és parlamenti discussió tárgyát képezte ezen intézmény; majd mellette, majd ellene folyt a harcz. Egy jó nagy része azoknak, kiknek a dologhoz szoláruk van, egyenesen eltöröndönek itélte, főargumentumul hozván fel, hogy a tanfelügyelők legtöbbje vagy hanyagságból nem felel meg hivatásának, vagy hogy széles kerülete minden községből hozza özőnlő hivatalos iratok elintézése által szobájához lan-czoltatva, az iskolákba be sem kukkánthat. No ez lehet igaz, de a következtetés nagyon emlékeztet annak a khalifának szarvas okoskodására, ki az alexandriai könyvtárt fölgyújtotta. Csak egy principium elenchi történt, semmi egyéb. De hogy ez az állapot tarthatatlan volt, az nyilván való. Belátta maga a kormány is, ki e bajon segítendő, új eszközökhöz és módokhoz nyult. Egymást érték az intézkedések, melyek a meglévőnek átalakítását célozták. Egy ilyen intézkedés volt, hogy a tanfelügyelő mellé iskolalátogatókat neveztek ki. Az a sokféle experimentum azonban, melyen a népiszkolai oktatásügy keresztül ment, nem igen volt alkalmas arra, hogy a pessimismusra hajló emberekbe bizalmat önt-sön a foganatba vett reform czélszerűsége és tartóssága iránt. Bár annak idején nagyon sokan hálalkodtak, hogy hát hal' az istennek, végre valahára bejelentottunk a czélhoz vezető kerékágába. Hogy aztán, hogyan gondolkoztak e dologról, fölösleges részletesen referálnunk. A minisztert mindenesetre a legjobb intenció vezérelhetette ez intézmény életbe léptetésekor, mindig olyanokat nevezvén ki iskolalátogatókúl, kik mind hazafias mind intelligencia tekintetben kitűntek. Az intézményben valóban semmi kivételti való sincsen, sőt minden jóra való hazafias tanító bizonyára a legnagyobb megnyugvással fogadja az ilyen iskolalátogatót. Van azonban e sok tekintetben kényes dologra mégis valami megjegyezni valónk; még pedig először is az, hogy a felügyelet ne legyen irrott malaszt. De aztán várható-e jogosan, hogy a földbirtokos, ki magánügyeivel, az előkelőbb hivatalnok, ki hivatala teendőivel van elfoglalva, a magára vállalt kötelezettségnek lelkiismeretesen és pontosan megfeleljen?

Dicséretükre legyen mondva, ismerünk olyanokat, kik nemcsak meglátogatták időszakonként kerületük iskoláit és szemügyre veszik a tanítás módját és szellemét, hanem kések bármikor is megvédeni a tanítót jogai-ban. Sietünk azonban kijelenteni, hogy e felügyeletbe, mely nemcsak az állam jogaira, hanem par excellence a tanítás szellemére vonatkozik, kevés bizalmat helyezhetünk. Az iskolalátogatónak a maga személyében az ellenőrzővel a kitűnő paedagógust is kell egyesíteni. Hányról mondhatjuk azonban ez utóbbi-t?

A nevelés tudománya ma már olyan tekintélyes tudományág, mint akármelyik; oly sok lélektani, módszertani, szóval philosophiai és tapasztalati ismeret ölel fel, hogy egy egész emberéletet vesz igénybe. Szakszerű felügyeletet csak szakemberről tételvezhetünk fel. Nem-e fajdalmas serelem az, midőn a hivatalos látogató teljes jó indulattal oszt tanácsokat a paedagogiailag képzett tanítóknak?

Lehet nyilatkozta ugyan jó és helyes, látogatása az iskola viszonyaira üdvös is, de paedagogiai dolgokba való beleszólása káros, sőt történt, hogy komikus is. Eszünkbe jut egy olyan adomaféle jelenet, mely valamely községi polgári iskolának physica tanítója és a hivatalos látogató közt folyt le a tanóra végén.

„No az igaz, ilyen szép philosophiai előadást még nem hallottam;” egy másik eset, mely egy lippai iskolában történt a rajztanár-ral, kire az iskolalátogató formalisan ráparancsol, hogy az olyanféle ostoba görbe vonalak pingáltatásával hagyjon fel. Aztán az a sok írka-fírka, mivel ez a látogatás jár, inkább akadályozólag mint elősegítőleg hat a tanfelügyelő működésére. Lehetetlen aztán az is, hogy az iskolalátogató két forumnak, a tanító pedig két előjárásnak legyen felelős. De ne térjünk el tárgyunktól.

A kormány maga is belátta ezen intézmény elégtelenségét és újabb az iskolalátogatók sorába felvenni szándékozik a középiskolai igazgatókat és tanárokat. Ez ugyan még nem fait accompli, nem is bocsátokunk bírálatába, mert nem találjuk illendőnek a fejlődésünknek akarunk kifejeztet adni, hogy ez bár szakszerű felügyelet volna, ismét csak újabb terheket ró az államra és elvonja a tanárokat működésük teréről. Oivastunk és halottunk olyféle nyilatkozatok is, melyek a jelesebb tanítókra szeretnek ruházni a tisztséget; ez is azonban csak olyan felszeg felügyelet volna.

Az államnak mint mindenben, az oktatásügyben is centralisatióra kell törekedni; azért az oktatásügy és az állam érdekeinek sokkal egyenesen lemondott gazdaságának jövőjéről, s a rossz viszonyok közt mindig pessimismusra hajló közvélemény ugyanezen apathia meg-megmetyelőző hatása alatt közönyössé vált minden nagyobb és költségesebb reform iránt. E körülményben rejlik a közéleti értékeket nagy fontossága. Voltak ugyan a kihallgatott szakértők közül sokan, kik ugyan-azon szomorú pessimisztikus nézetnek hódoltak, melyről az imént emlékeztünk. De egy igen jelentékeny és tekintélyre legfontosabb és irányadó rész, magával Koriz mics Lászlóval élén, egyenesen arra utalt, hogy mezőgazdaságunk helyzete távolról sem reménytelen.

Még az eddig követett iránytól sem kell nagyon eltérnünk. A gabnatermelés lesz ezennel is és még jó sokáig az ország legfőbb jövedelme. Csak belterjesebb és gondosabb gazdasági rendszert kell követnünk.

Távol legyen tőlünk azt gondolni, hogy mi csak gazdánk tevékenységétől várjuk az ország helyzetének javulását és az államtól semmi hozzájárulást nem kívánunk. Ellenkezöleg, azt hisszük ma több tenni valója lesz gazdaságunk emelésére mint bármikor eddig. De viszont ezt az áldozatkészséget csak ott várhatjuk az állam részéről, hol a polgárok biznak előbb saját sorsuk jobbra fordultában, mert csak azután bizhatnak az állam sorsának javulásában is.

Üdvözöljük tehát a közéleti értékeket eredményét mint a gazdaközönség visszatérő bizalmának első jelét, egy újabb erélyes közzgazdasági politika előfutárját.

Kimutatása

az 1880-ik évi ujonczozás alkalmával felhívott hadkötelesek és a teljesen ismeretlen számanak korosztályonként.

Sorozó járás száma	A sorozó járás neve	Az 1880-ik évi ujonczozásra felhívott hadkötelesek száma				A teljesen ismeretlen száma az			
		I-ső	II-ik	III-ik	össze-sen a korosztályban	I-ső	II-ik	III-ik	össze-sen a három korosztályban
		1860	1859	1858	korosztály	1860	1859	1858	korosztály
1	Nagy-beckerekéi	429	335	298	1062	47	62	58	167
2	Török-becsei	385	337	268	990	30	37	37	104
3	Nagy-kikindai	515	359	326	1200	100	108	133	341
4	Török-kanizsai	439	330	246	1015	80	68	39	187
5	Nagy-szt.-miklósi	389	370	243	1002	63	54	64	181
6	Perjámosi	311	250	196	757	24	21	30	75
7	Zsombolyai	441	336	289	1066	52	52	45	149
8	Cseneji	315	238	223	776	34	35	35	104
9	Párdányi	254	208	184	646	27	31	36	94
10	Módosi	258	212	180	650	31	49	36	116
11	Bánlakai	177	235	147	559	33	—	—	33
12	Alibánári	225	205	186	616	—	—	—	—
13	Pancsovai	387	366	309	1062	5	3	3	11
14	Antalfalvi	416	339	306	1061	5	17	10	32
15	Nagy-Beckerek városi	141	140	119	400	26	21	25	72

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Partos, 1880. évi januárhó 22-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Hallásból is tanul az ember valamit. — Az alig egy pár száz lélekű álló községünk értelmesebb polgárai, halva hogy a városokban jótékony czélokra bílok és hangversenyek rendeztetnek; tudva iskoláik szegénység következtén elmaradt hiányait, az szőlítottak fel, hogy rendezek egy társas estélyt, melynek jövedelméből a szegényebb sorsú iskolás gyermekeknek a mulhatatlan szükséges taneszközök beszerezethessenek. —

Ha bár nem vagyok is a lakosságnak hit-

külföldön hatalmas versenytársaink keletkeztek, kik több tőkével és szervezettebb kereskedelemmel bírván, mindent elkövettek, hogy piacainkról leszorítsanak. Ennyi csapás után nem maradhatott el a legnagyobb, a magyar gazda kezdett lemondani jövőjéről, nem hitt kedvezőbb változás lehetőségében. Csüggedés vett erőt az embereken s ezzel együtt szemléletmást csökkent a küzdelemben még el nem lankadt erő, apadt a forgalom és kitartás.

Akadnak a mellett hamis proféták, kik a tudomány által rég meghaladott elméletek hulladékaik elősködve, el akarták hitetni a nemzetet, hogy a mezőgazdaság kora lejárt. Hogy csak az ipar biztosíthat gazdaságot és jöletet. S a mezőgazdaságának sorsa fölött amugyis kétségkedő országban ezzel az ábránddal foglalkoztatták a még csüggedni nem tudó lelkek amugyis csekély száma.

Bármily súlyos csapások voltak is az elemi veszedelmek, a külföld elhatalmasodó versenye, saját magunknak kezdételes viszonyai — a legnagyobb csapást minden esetre az képezte, hogy még magunk is kétségbe estünk sorsunk fölött.

Majd azt mondták, hogy gabnánk nem birja többé a versenyt, és más termékeket vagy épen az állattenyésztést ajánlották — de mindjárt hozzá tettek, hogy ebben ép oly kevés kilátasunk van tartósan megállhatni. Majd ismét deficitunkra és kezdételes közlekedési viszonyainkra mutattak, melyek mellett teljes lehetetlen a haladéktalab népek fejlett gazdasági szerszámaival a versenyt fölvenni.

Ily körülmények közt nyílt meg a közletken az országos gazdasági egyesület gazdasági értekezlete.

Hogy mit kelljen tennie az államnak a mezőgazdaság érdekében, az iránt tisztában volt a közvélemény rég. Közlekedési eszközeink fejlesztése, vasuti hálózatunk kitépítése, esatornák építése, köztárházak állítása, mindezek már oly jelszavakká váltak, melyeket szinte meguntunk a folytonos emlegetés következtében.

De kinek lett volna kedve ezeket lankadatlan erővel újból meg újból mindig föleleveníteni, midőn gazdánk nagy része maga egyenesen lemondott gazdaságának jövőjéről, s a rossz viszonyok közt mindig pessimismusra hajló közvélemény ugyanezen apathia meg-megmetyelőző hatása alatt közönyössé vált minden nagyobb és költségesebb reform iránt.

E körülményben rejlik a közéleti értékeket nagy fontossága. Voltak ugyan a kihallgatott szakértők közül sokan, kik ugyan-azon szomorú pessimisztikus nézetnek hódoltak, melyről az imént emlékeztünk. De egy igen jelentékeny és tekintélyre legfontosabb és irányadó rész, magával Koriz mics Lászlóval élén, egyenesen arra utalt, hogy mezőgazdaságunk helyzete távolról sem reménytelen.

Még az eddig követett iránytól sem kell nagyon eltérnünk. A gabnatermelés lesz ezennel is és még jó sokáig az ország legfőbb jövedelme. Csak belterjesebb és gondosabb gazdasági rendszert kell követnünk.

Távol legyen tőlünk azt gondolni, hogy mi csak gazdánk tevékenységétől várjuk az ország helyzetének javulását és az államtól semmi hozzájárulást nem kívánunk. Ellenkezöleg, azt hisszük ma több tenni valója lesz gazdaságunk emelésére mint bármikor eddig. De viszont ezt az áldozatkészséget csak ott várhatjuk az állam részéről, hol a polgárok biznak előbb saját sorsuk jobbra fordultában, mert csak azután bizhatnak az állam sorsának javulásában is.

Üdvözöljük tehát a közéleti értékeket eredményét mint a gazdaközönség visszatérő bizalmának első jelét, egy újabb erélyes közzgazdasági politika előfutárját.

között ol
mi kis k
Zson
Té
Tisz
keresni,
kép főisp
bizottság
egyikén
kasznár
Csintalan
Horváth
Kátona
Szabó
kor 6 ft
összeg
úr ő nag

Ó f
alatt alle
nagy-be
gyűlése
kir. tan
elmondot
kében köz
désében
ténye fer
közben
banak ez
bekezdés

Potol
a laza bo
úgy a Tis
folytan; s
nyunk eg
együtt a
rencsellen
nyilvánul
csak köze
nemzet sz
őket; az
sleges kir
és Felsz
jainál el
nemzetre
lobban ec
89-ik szá
rályi pár
mából me
vetkező ve
Ez al
szerint az
vasnap
totta meg
ságos Her
szában u
velyesen u
jere első t
megvalasz
szavazás u
nyeként en
alelnöknél
uróhó szav
A választá
szünni nem
Hertelendy
felkes szav
zett bizalm
hizelegve é
noki tiszt
leközön;
egyleti elm
Viktorin h
felkiálltassa

Folyt
lárnok és
Várady M
orvosokul
Szilard; je
sokoldalú e
fogadhatva
A vála
után Várady
nyozza, he
képest Ellen
a czél érd
zik, ennek
nyan moz
hogy a sz
főkegyele
szükséglet
egy szűke
Mely mind
zött elfoga
főkegyelet
Bobor Róza
vidéki főke
előmunkála
nosné urnó
lősné, Schw
Agoston, K
megalkított
tett ki azon
natkozó ad
felállításra
közlebbi va
A napirend
mányi ülés

* Dea
ban folyó
tisztélet tart
az összes ta
* Inse
részéről éle
következő kö

között oly szép egyetértést, mint a milyen a mi kis községünkben van, ezt szívvel óhajlja tisztelettel

Pettkó István,
jegyző.

Zombolyán, 1880. évi januárhó 21-én.

Tekintetes szerkesztő ur!
Tiszteletteljesen szerencsételen megkeresni, becses lapja hasábjain közzétenni, mikép főispán ur ő méltósága mint az inségsegélyző bizottság elnöke által kibocsájtott gyűjtő ívek egyikén Szabó János kis-orosi uradalmi kasznár ur a következő gyűjtéseket eszközölte: Csintalan József 1 ft., Molnár János 1 ft., Horváth Károly 1 ft., Daniel Béla 1 ft., Katona Antal 1 ft., Hetey Kálmán 1 ft., Szabó János 1 ft., a kis-orosi olvasókör 6 ft. 65 kr., összesen 13 ft. 65 kr., mely összeg mai napon az inséges czéla alispán ur ő nagyságának beküldetett.

Belieska Béni,
szolgabíró.

Helyreigazítás.

Ő Felső Erzsébet királyné védnöksége alatt álló magyar országos segélyző nőegylet nagy-beckerekai fiókegyletének alakuló közgyűlése alkalmával nagyságos Várady Mihály kir. tanácsos és törvényszéki elnök úr által elmondott, s mult számunknak vonatkozó cikkében közölt megnyitó beszédnek 9-ik bekezdésében jelen korszakunk egy kiváló történeti ténye ferdtelt meg, a mennyiben a szedés közben egy sor tévedésből kimaradt; eme hibának ezáltal helyreigazítása mellett, a jelzett bekezdés következőképp olvasandó:

Pótolhatlan vesztés érte nemzetünket a haza bölcsenek Deák Ferencnek halála — úgy a Tisza vidék lakóit az arviz pusztításai folytán; és Felső Erzsébet királyné és királyasszonyunk együtt érezték át az egész nemzetet, együtt az összes vízkárosultakkal a közszerecselenség kínos érzelmét; a kebleikben nyilvánult részvét és jöteknység mérve nem csak közelebb vitte őket az Istenhez, de a nemzet szemében csaknem melléje állította őket; azon bűvös varázs hatást, melyet Felső Erzsébet királynéknak Deák koporsójánál és Felső Erzsébet királynéknak Szegei romjainál elhullatott részvét könnyei az egész nemzetre gyakoroltak, a leghívebben és találobban eszteli a mult évi „Szegei Napló” 89-ik számában ápril 24-én a Felső Erzsébet királyné pár ezüst menyegzőjének ünnepe alkalmából megjelent s általam felolvasandó következő vezércikk: stb. stb.

Ez alkalommal egyben felelőtjük, miszerint az egyetnek megyei választmánya mult vasárnap délután a megyeház termében tartotta meg első ülését; ideiglenes elnök méltóságos Hertelendy József főispán ur a teljes számban megjelent választmányi tagokat szívélyesen üdvözölve, az ezen ülés napirendjére első tárgyalás az egyleti elnök és alelnök megválasztását tűzte ki; a választás titkos szavazás útján jettévé meg, annak eredményeként elnöknek méltóságos Hertelendy Zaida, alelnöknek pedig nagyságos Daniel Augustva urnok szavazati többséggel lettek megválasztva. A választásnak eme kihirdetett eredménye szünni nem akaró éljenzéssel fogadtatván, Hertelendy Zaida urnó ő méltósága rövid, lelkes szavakban megköszönve a benne helyezett bizalmat kijelenté, hogy bár mennyire hizelegve érzi magát a kitüntetés által, az elnöki tisztet el nem fogadhatja és arról önként leköszön; az ekkint ismét üresedésbe jött egyleti elnökségre ennél fogva Thurn-Taxis Viktorin herczegnő ő főmagassága lön közfelkiáltással megválasztva.

Folytatólag megválasztott egyleti pénztárnok és gazdának közfelkiáltással nagyságos Várady Mihály kir. tanácsos és tszéki elnök; orvosokul Dr. Linyacszy Pál és Dr. Plechl Szilárd; jegyzőul Tabakovits Gusztáv, — ki sokoldalú elfoglaltsága miatt a tisztet el nem fogadhatván, — helyette Rónay Jenő urak.

A választásnak ekkint történt befejezése után Várady Mihály kir. tanácsos ur indítványozza, hogy miután az ott helyi viszonyokhoz képest Elleméren egy fiókegyletnek felállítása a czél érdekében igen kívánatosnak mutatkozik, ennek életbejuttatását az egylet hatékonyan mozdítsa elő; továbbá indítványozza, hogy a szervezészerüleg czélba vett vidéki fiókegyletek létesítése és életbejuttatására szükséges elömlőmunkálatok teljesítése végett egy szűkebb körű bizottság küldessék ki. — Mely mindkét indítvány élénk helyeslések között elfogadtatván, az Elleméren czélba vett fiókegylet létesítése és a tagok gyűjtésére Bobor Róza urnó ő nagysága kéretven fel, a vidéki fiókegyletek szervezésére szükséges elömlőmunkálatok teljesítésére pedig Daniel Jánosné urnó elnöklété alatt Kupaszárovi Miklósné, Schwarz Mihályné urnok és Bakalovich Agoston, Kulifay Lajos és Rónay Jenő urakból megalakított szűkebb körű bizottság küldetett ki azon megbizással, hogy az erre vonatkozó adatok gyűjtése mellett a fiókegyletek felállítására tervezet kidolgozván, a legközelebbi választmányi ülésnek terjessze be. A napirend ezzel kimerítve lévén, a választmányi ülés berekesztetett.

HIRHARANG.

* **Deák Ferenczért** a főgym. templomban folyó hó 27-én ünnepélyes gyászisteni tisztelet tartatott, melyen tanárai kíséretében az összes tanuló ifjúság részt vett.

* **Inségpénzt nyerték** a vármegye részéről elemzésre ezen hét folyamában a következő községek: Gaád és Fodorháza 150 ft

másodsor; Hajdusitca 100 ft; Szóka 100 ft másodsor; Zichyfalva 100 ft; Krivabara 100 ft másodsor; Széchenfalva 150 ft másodsor; Baráczháza 100 ft másodsor; N.-Margitta 100 ft másodsor; Egres 100 ft; Baniak 100 ft másodsor.

* **A városi közgyűlés** folyó hét hétfőjén kezdődött meg. Napirenden voltak a polgármesternek az 1879. évről szóló beszámoló jelentése, az 1880. évi városi költségvetés, a városi ügyészek az 1879. évi peres ügyekre vonatkozó jelentése, a mérnöknek az 1879. évből teljesített munkálatokról szóló jelentése, a kincstári uradalmi ügyészségnek az 1880. évi városi költségvetés ellen beadott észrevételei, a városi tanács által kidolgozott szepitelési és építési statumok tervezete, a városi tanács által kidolgozott a piaci és forgalmi viszonyokat szabályozó statum tervezete, Kulifay Lajos polgármester jelentése és indítványa a vásári és kövezetvámberő ellen felmerült panaszok tárgyában, a honvédlakanya ház-helyének kipuhatolása tárgyában kiküldött bizottság jelentése, a körházi alsóépület kiépítésére vonatkozó tervek és költségvetéseket bemutatja a mérnöki hivatal, a nagy hid és kis hid kijavítása tárgyában felvett árjelési jegyzőkönyv, a legtöbb adófizető városi képviselők 1880. évre szóló névjegyzékének kidolgozása czéljából kiküldött bizottság jelentése, a városi rendőrség számára készült lábbeliknek felülegyeztetése végett kiküldött bizottság jelentése, Lutsch József volt mohácsi lakosnak és nyomdászának kérvénye a város kötelekeibe leendő felvétele iránt, Naszka Károly város-gazdánk jelentése a 131.879. számú közgyűlési határozatra, a kisbirtokosok országos földhitelintézetének kimutatása az alapító tagokról, Grandjean József vár. ügyész véleménye jelentése a 161. számú közgyűlési határozatra, a községi tanítók kérvénye segélyezésük tárgyában, Nikolits Glischa irodaszolga kérvénye segélyezés tárgyában, a városi mérnök bemutatja a városi kiépítésére vonatkozó tervek és költségvetéseket, a városi mérnök kérvénye remuneration vagy fizetésének felemelése iránt.

* **Tüzeset.** Folyó hó 27-én este három negyed 8 órakor öv. Póty Éva házban egy kályhacső által tűz támadván, mely azonban az önkéntes tűzoltó-egylet két tagja által csakhamar elfojtatott s így további veszély elhárított.

* **Az altszéki bálnak** az idén is megvont vonzó ereje, mint eddig minden évben. A jöteknony czel eminen módon nagyszámú distingváltt közönséget gyűjtött a casino sztrák, bajor és magyar színekkel díszített nagy termébe. Itt láttuk a város színe-javát, felsorolása térszűke miatt azonban lehetetlen. Az első négyest legalább is 150 pár tánczolta, míg ugyanannyi helyszűke miatt petrezselmet áruít. No vigasztalódnak, van még elég titulus saltandi, pl. itt van a tűzoltó-bál, mely hasonlóképp megérdemli a közönség támogatását, mert vagyona, existenciája e derék és városunkra okvetetlenül szükséges egyesültre van bízva.

* **A beteg-segélyző-egyesület** febr. 3-án a casino helyiségében jöteknonyczélú zártkörű tánczvizalmat rendez.

* **Nyilvános számadástétel** azon összegek hova fordításáról, melyek a nagy-beckerekai jöteknony nőegylet javára f. h. 22-én rendezett műkedvelői hangverseny és tánczvizalom alkalmából bevételeztettek, é. p.:
1. Vécsey Eleonóra urnó iven o. é. ft. 42.—
2. Daniel Valeska " " " " 47.—
3. Kellner Emilia " " " " 21.—
4. Bakalovich Helén és Deutsch Julia urnok iven " " " " 90.—
5. Ferenczy Emma és Jarmatzky Mathild urnok iven " " " " 79.—
6. Mencerz Ika és Zaka Gyuláné urnok iven " " " " 163.50
7. Almásy Zsófia és Plechl Szidonia urnok iven " " " " 62.—
8. Hesse Petronella és Micke Justina urnok iven " " " " 63.—
9. Czieger Paulina és Kellner Emilia urnok iven " " " " 54.40
10. Demkó Katica és Mangold Jozéfa urnok iven " " " " 40.—
11. Mattanovich Katinka, Demkó és Hesse urnok iven " " " " 49.—
12. Gesztessy Ákos úr iven " " " " 13.—
13. Az esteli pénztárnál " " " " 67.—

Bevételi főösszeg o. é. ft. 790.90
Ebből levonatván az összköltségek " " " " 134.99
Maradt o. é. ft. 655.91

tiszta jövedelem, mely az egylet pénztárába helyzetetett. — Az alóli elnökség kellemes kötelességének ismeri mindazoknak, kik a most kitüntetett fényes eredmény eléréséhez hozzájárulni szivesek voltak é. p. különösen: a tisztelt áldozatkész közönségnek, mely az egylet emberbaráti czéljait az alkalommal is, úgy anyagilag lényegesen támogatta, mint nagyszámú megjelenése által az estély fényét emelte és azt kedélyessé avatta; Kokitsné-Mesznik Mathild urnóknak, Wilschgo Leopoldina és Feigl Emilia urhölgyeknek, nemkülönbön a t. műkedvelő uraknak, kik, becses közreműködésüknek készséges felajánlása által a hangverseny megtartását lehetővé tették, Gesztessy Mária urnóknak a zongora szives átengedéseért, végül úgy a nagyérdemű hölgyi bizottságnak, a meghívások sok fáradsággal járt önzellen eszközöléséért, mint az urak bizottságának é. p. különösen annak elnökének tek. Steinbach Antal kir. tanfelügyelő urnak az összköltségek tapintatos s sikeres vezetéseért, — hálás köszönetét nyilvánítani. Kelt N.-Beckerekben, 1880. évi január 27-én. — A nagy-beckerekai jöteknony nőegylet nevében:

Vécsey Eleonóra elnök, Steingaszner Hermina helyett. alelnök, Steinert Géza titkár.

* **A nagy-beckerekai egyesült ipartársulat** által folyó hó 17-én rendezett iparos bál bevétel 158 ft 50 kr.; kiadása 58 ft 5 kr., maradt tehát 100 ft 45 kr. tiszta jövedelem. Ezen összeg a felállítandó iparos iskola javára takarékpénztárba helyzetetett. — Midőn erről értesüljük a t. közönséget, halás szívvvel mondunk köszönetet azon iparbarátoknak és iparosoknak, kik az iparfejlesztés iránt tett első lépésünket rokonszenvenvel fogadták s áldozatkészégükkel elősegítették. — A felülfizetéseket következőkben van szerencsénk nyugtázni: Hertelendy József ő méltósága 3 ft 50 kr., Visegrad József 2 ft., Sinkay János 2 ft., ifj. Kleszky János 2 ft., Molnár István 1 ft 50 kr., A. M. Stoics, Popovits J., Hirtenstein M., Kokits A., Telesky, Sukop Rudolf, Singer Jakab, Weisz E., Rothmüller, Kellner F., Franz J. L., Schmidt Károly, N. N., Weisz Izidor, Eckstein F., Nikoforovics E., Filkovich, Mencerz L., Dr. Duka, Kekesz Pál, Stagelschmidt Janos, Sindelas Janos, Dengel György, Heller József, Urblick György, Pollak Nándor, Wittner Miklós, Fritsz Pal, Spero Károly, Berger Nándor, Lichtenegger József, Andel Wenczel, Dr. Stassik, Rónay Jenő, Szőnyi Zsiga, Arányi Béla, Dr. Mencerz Izidor, Pusás Antal, Garay Ödön, Kellner József, Kuss Gyula, Zolkievics, Mazur Sándor, Messnig Lipót, Vécsey István, Tronschka Gusztáv, Tabakovics Gusztáv és Gerner Ferencz 1—1 frtot; Jarmaczky Matild, Buchert Miklós, Olujevics, Krumenacker Matyás, Kulifay Lajos, Steinbach Antal, Petrásch Gyula, Schlesinger J., Somoskeőy Aladár, Machalek Márton, Györfirő Benő, Zsaka József, Plechl István, Wierik János, Krisán János, Laffeur Mihály, Biró Aladár, Tellmann Sándor, Ularich Paulin, Schaffler, Benkóczy Illés, Kadelburger Lipót, Dr. Grandjean József, Bielek Vilmos, Kolthstein János, Eisenstädter Hugo, Elias Ferencz, Elias Miklós, Nack Gyula, Schmidt Antal, Lóga, Molnár Arthur, Weeg, Molnár István, N. N., N. N., Frank Winceze, Klein P., Ermit, Kugler Lipót, Riedl Antal, Bilicz, Helmbold Károly, Kadelburger Fulop, Kokits A. F., Szekulesz, Mangold H., és Grób Kálmán kiki 50 krt fizettek. — Kelt Nagy-Beckerekben, 1880. évi január hó 24-én. — Matavovszky András, elnök.

* **Tűzoltó-egyleti közgyűlés.** Az igen jól szervezett és virágzó „nagy-beckerekai önkéntes polgári tűzoltó-egylet” 1880. évi január 25-én d. u. 3 órakor a város háza nagytermében IX-ik rendes közgyűlést tartotta. Ezen közgyűlés tárgysorozatának első pontját képezte a mult 1879. évi elnöki számoltató jelentés, a mely felolvasás és tárgyalás után, eljenzésekkel elfogadtatott és tudomásul vétetett, egyttal pedig Kulifay Lajos N.-Beckerek város érdemű polgármesterének mint az egylet fáradhatlan elnökének jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Ezután következett az új tisztviselői választása. A közgyűlés, tekintettel a lefolyt három év alatti buzgó és fáradhatlan munkálkodásra, nemkülönbön az elért czélra, az eddigi tisztviselőket további három évre megválasztotta, nevezetesen: elnökül Kulifay Lajos polgármester, pénztárnokul Mattanovich Formos, ellenőrül Szávics János és titkárul Schneider József meg lett választva; bizottsági tagokul megválasztottak, és pedig: Eisenstädter J. L., Franz J. L., Deutsch Ignátz, Andrassy Mihály, Dr. Kollarich, Napholz Agoston, Stagelschmidt József jun. és Trillisch Agoston urak, számfelölök pedig: Schmidt Károly és Stagelschmidt János. E helyett el nem mulasztottuk meg felemlíteni, hogy ezen üdvös egylet körül különösen — az elnöki számoltató jelentés szerint is — Szávics János és Mattanovich Formos urak, a városzerte ismert jó polgárok, maguknak nagy érdemeket szereztek, miután ezen két ur buzgó fáradozása és a tagok részvéte és nagylelkűsége által sikerült az örszobát csinosan és a kor követelményeinek megfelelőleg bebutorozni. A mi az egylet vagyoni állapotát illeti, ez legkielegítőbb. Ezzel kapcsolatosan a tűzoltó-egylet rendes tagjai is évi üléseket tartottak, a melyen egyhangulag főparancsnokul, az eddig volt parancsnok Micke Florian, alparancsnokul Rosa Ignátz és tisztul Lichownik Ferencz megválasztott. Ezen eléggé ismert egylet önségélyző alapja javára f. hó 31-én a casino nagy termében bált rendezvén, reményljk, hogy a bálnak legjobb eredménye leend, mivel ezen egylet önzellen s buzgó fáradozásáért méltán kiérdemelte és jövöben is kiérdemlendő a város és a nagy közönség őszinte támogatását, odaadó bizalmát és elismerését. Si deus pro nobis — Qui est contra nobis!

* **Nyilvános előadás.** Merész vállalkozás a farsangi vigságok közepette Kalliope oltárához hívti a közönséget; de megkísérletle Szathmári tanár és sikerült. Vonzó és tanulmányos előadása az elég nagy számmal megjelent mindkét nemű közönség figyelmét mindvégig lekötötte. — A kiséretek ezuttal a hignyugtan- és higmoztanból voltak véve. — A derék szakutód előadása végén élénken megjelenezte a közönség.

* **Tolvajok befogatása.** Ez évi január 6-án Popovics Iszailo helybeli mézeskalácsos boltjában betörés követetvén el, ugyanez egyben a rendőri előnyomozás megtörténvén, kiderült, hogy e tettet Vitéz Mita szabályai és Velcsek Péter titeli lakosok követtek el, kiknek elfogatása alkalmával rendőrségünk nyomába jött annak, hogy az ellopott 57 ftnyi aprópénz a boltban lévő P. J. jeggyel ellátott asztalkendőben Zsvikov Anka házához vitetett. A tettesek ellen befejezendő előnyomozás után azok az illetékes törvényszékhez átszállítandók lesznek. Megjegyeztetik, hogy a nevezett orgazdánál egy kávés vörös abrosz, ugyanolyan

színű egy asztalkendő találtatott fel, és hasonló képpen egy sötétebb színű asztalkendő találtatott fel, ezek a rendőrkapitányi hivatalnál betekintheők. — Folyó hó 23-án Schmitzler Lipót helybeli fűszerkereskedő pinczéjéből 3 lada 75 liquerrel telt üveggel ismeretlen tettesek által ellopattván, kik folyó hó 26-án Berkovich József helybeli és Damjan Nikola csanádi lakosok személyében éppen a lopott tárgy eladása alkalmával Ecskán elfogattak és tettük beismerése után a kir. törvényszéknek átadtak. — Az utóbbi számunkban közölt lopással vádolt Branikov Gyura, ki is a rendőri hatóság által a kir. törvényszékhez átszállítva lett s onnan csakhamar szabad lábra helyzetetett, folyó hó 27-én éjeli 1 órakor Latovlyev Zsiva kukoricza kotarkájában éppen a lopás elkövetésén a rendőrkapitány által elfogott.

* **Népesedés.** Lefolyt héten született 20, meghalt 10.

* **Staes György** e napokban tartotta esküvőjét Barisak Jozelina kisasszonnyal Módosról.

* **A délmagyarországi régészeti muzeum** számára Schlauch Lőrincz szatmári püspök 200 forintot, Bay Ilona pedig 9 darab aranyat ajándékozott.

* **Okmányhamisító és síkkasztó.** A hatzföldi vasuti állomás pénztárnoka, Vallach János okmányhamisítás és a pénztárban lévő péüz elsikkasztása után megszökött. Vallach Beczkón született, 28 éves, magyarul, németül, csehül, francziául, angolul, olaszul és szerbül beszél. A belügyminiszter körözteti.

* **Uj lap.** Temesvárt márcz. 1-től román nyelvű lap indul meg. Amint a felhívás jelenti, hetenkint kétszer jelenik meg, politikával és az olah nép érdekeivel fog foglalkozni. Kijadója Dregets Milutin temesvári ex-pap, felelős szerkesztője pedig veje Rottariu ügyvéd lesz.

* **Sajtó per.** Török Temesvár polgármestere által, az ugyanitt megjelenő „Posonea” című zúlgap szerkesztője Lechenmayer ellen indított sajtóperben vádolt 9 szóval 3 ellenében bűnösnek találtatván, két havi fogságra és 140 ftnyi perköltség megtérítésére ítéltetett. Az elíteltet azonnal elfogták.

* **A Temes és Torontál megyékben** fekvő réti földeknek lecsapolásának kérdéséhez. F. é. január havától a felügyelőség és a vele kapcsolatos katonai kataszteri bizottság megszűnvén, a kincstári jószágigazgatóság expositurájává alakult át. A földek elgátolása és kolonizálása az 1868. legfelsőbb leirat értelmében e szerint elvben félbenzakadt. Ennek következtében az 1., 2., 3., 4. és 5. öből telepítvényei, Rudolfsgnad kivételével kiürítettek, lakóinak pedig más kincstári birtokon jelöltetett ki települő helyül. A 6. és 7. öből, nevezetesen Marienfeld, Gyurgyevo és Ivanova községek sorsa felett meg nem döntöttek; talán sikerül e községeknek magukat a réti földön biztosítani, ez azonban csak akkor történhetik meg, ha e községek is felmentetnek az 1868. évi kötelezettségek alul és új szerződési alapon nyernek letelepülő jogot.

* **Szegeden a nyilvános bálók** hatóságilag tiltattak el. A kapitányság a városban uralkodó inségre való tekintettel még egy magán körnek is eltiltotta a tánczot. Az illetők, kik hetenkint egyszer szoktak tartani társas összejövetelt a Hungaria szállóban, a hatósághoz folyamodott e rendelet ellen, ez azonban helybenhagyta a kapitánysági intézkedést.

* **Perjámos Haulikfalván** f. hó 17-én a perjámosi és a környékbeli inségek javára tombolával egybekötött tánczestélyt rendeztek, mely 72 ft 20 krnyi tiszta jövedelmet eredményezett.

* **Szomoró sors.** Fátay Alajos, egri földbirtokos, ki tiszteletbeli számtisztje volt egy ideig megyénknek, a mult napokban golyóval vetett végett életének. A boldogult szívesen látott vendége volt előkelőbb köröknek, jovialis pajtása a legény-társaságoknak, Pyladex barátjainak. Erőszakos halálának híre méltán tett leverő hatást itteni ismerősei és barátjaira.

* **Curiosium.** Aligha van hazánkban sok község, melyben zsidók ne laknának; ezt mondhatjuk azonban megkény nagy terjedelmű Dolova községéről, hol eddig héber nem telepedett meg.

* **A legnagyobb házak** Edinburghban található, vannak 12, sőt több emeletű házak is. Manchesterben 8—10, Genuában pedig 8—9 emeletűek.

* **Politikát az iskolák számára.** Jules Simon, a kitünő tudós, akadémikus, exminiszter, senator és — last not least — a Ferry-féle törvényjavaslat előadója a senatusban, időt kerített magának még arra is, hogy népiszkolai tankönyveket szerkeszteszen. Magához hivatja a kicsinyeket, illetőleg ő meggy hozzájuk, hogy megismertesse velük jövendő polgári kötelességeiket. A könyv címe: „A kis (érsd fiatal) polgár könyvecskéje”, magában foglal mindent, mit valamely iskolagyermekkel a polgári kötelességekről felfogalni lehet. Kellemesen és érdekesen beszél el 14 fejezetben, hogy mik egy jól kormányzott község kellekei. Szól a törvényről, a maire-ról, a házasságról, az iskoláról, a katonakötelettségről, adókról, a jegyzőről, a takarékpénztárról, a gyár felszereléséről, az igazságszolgáltatásról, a francia bünyenyítő törvény-székéről, a választásokról, a nyilvános község jogairól, a közigazgatási gépezetről. Mindezt szemügyre veszi és taglalja. Tegyük még hozzá, hogy az ősz államférfiu és bölcselő saját szülőföldjét, a Bretagneban fekvő Saint-Jean-Brévelay nevű községet állítja fel minta-helységül.

* Utóesemény a budapesti excessusokhoz. Egy temesvári jómódú iparos fia mintegy 80 forintot szedett be atyjának valamely adósától, hogy ezzel Budapestre utazva a demonstrációkban részt vegyen. Atyja azonban a gyerek egyik barátja által értesülve vásott fia tervéről, megleste az állomáson, a hol a dolog nagy csüddület okozott; csak hogy a fia volt a szenvedő fél, kit az atya a vele hozott bunkóval jól ellátott, miközben folyton e jellemző szavakat ismételte: „No látod a pesti utlegeteket mindjárt itt is megkap-hatod, aztán az utiköltséged is megmarad.“ E lecke épen nem árthatott.

* Az új bélyegeket már január 1-től árulják. Az egy forintnál többre szóló bélyegek vörösek, az egy forint alatti barnások. A régi bélyegek január 31-ig érvényesek.

* Lelkiismeretlenség. Az utóbbi kemény napokban Pezul Andras nevű pancsovai csizmadia, inasával, Weichhold Károlyval, a zimonyi országos vásárra utazott. Utközben a kocsi felfordult, az inasnak, gazdája parancsára, térdig erő vízben gázolva kellett az árukat felrakni. Zimonyba érkezvén, a majster semmit sem gondolva az inas áthülésével, megtagadta tőle a száraz ruhaneműk beszerzését, sőt kényszeríté, hogy egész éjjel vizes lábakkal fűtellen helyiségben az áruknál őrt álljon. Természetesen az inasnak mindkét lába elfagyott, lábujjai pedig lehullottak. Következő nap reggel a fia anyja a lehullott 5 ujjat a rendőrségre vivén büntényítő feljelentést tett a lelketlen csizmadia ellen. Pezul uram, kit felelőségre vontak, a vizsgálattal megbízott hivatalnokok iránt is brutálisan viselkedett és nagyon megrökönyödött, hogy őt egy inas-gyerek miatt kérdőre vonják. Majd megtanítja a bíróság, hogy az inas is emberszámba jó.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága 1880. évi január 14-én tartott rendes ülésének tárgysorozata:

I. Adóügyek:

1. Bilész Ferenc nagy-beeskereki lakos kérelme 56 ft 54 kr. adóhátraléka leiratása iránt. — 56 ft 54 kr. adóhátralék leiratik.
2. Hügel Péter nagy-beeskereki lakos kérelme 27 ft

69 kr. adóhátraléka leiratása iránt. — 27 ft 59 kr. adóhátralék leiratik.

3. Benz Teréz nagy-beeskereki lakos kérelme 10 ft I. oszt. kereseti adója leiratása iránt. — 10 ft kereseti adó leiratik.
4. Magyar-Padé község;
5. Volovej pusztá;
6. Török-Becse község 1879. évi árvíz és földár munkálatait a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adófelügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
7. Török-Becse község;
8. Beodra község;
9. Akács pusztá;
10. Boesár község árvíz munkálatait a leírás elrendelése végett terjeszti be a kir. adófelügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
11. Boreca község árvíz munkálatait a leírás elrendelése végett terjeszti be a kir. adófelügyelő. — 2675 ft 45¹/₂ kr. egyenes adó leiratik.
12. Tisza-Szt. Miklós község árvíz munkálatait a leírás elrendelése végett terjeszti be a kir. adófelügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
13. Nagy-Gáj község jégkár munkálatait a leírás elren-delése végett terjeszti be a kir. adófelügyelő. — 382 ft 32 kr. földadó leiratik.
14. Surján község és uradalom vízkár munkálatait a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adó-felügyelő. — 198 ft 73 kr. földadó leiratik.
15. Szerb-Módos és Káptalanfalva község árvíz munká-latait a leírás elrendelése végett terjeszti be a kir. adófelügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
16. Bánlak község kimutatása 32 ft 30 kr. behajthatlan adó leírásának elrendelése végett. — Pénzügy-minis-teriumhoz felterjesz-tenek.
17. Czrepaja község 1879. évi földár munkálatait a leírás elrendelése végett terjeszti be a kir. adófel-ügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
18. Baranda község 1879. évi jégkár munkálatait a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adófel-ügyelő. — 2887 ft 28 kr. földadó leiratik.
19. Tarras;
20. Dinyás;
21. Újécs és
22. Győr község 1879. évi földár munkálatait a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adófelügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
23. Horvát- és Szerb-Bóka községek és uradalom, O-Lécz és M-Megyer puszták 1879. évi földár munkálatait

a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adófel-ügyelő. — 8887 ft 2¹/₂ kr. földadó leiratik.

24. Horvát-Bóka község, O-Lécz pusztá és
25. Németh-Párdány község 1879. évi aszálykár munká-latait a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adófelügyelő. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
26. Debeljácsa község 1879. évi jégkár munkálatait terjeszti be a kir. adófelügyelő a leírás elrendelése végett. — 1400 ft. 59¹/₂ kr. földadó leiratik.
27. Nagy-Becskerek város 1879. évi jégkár munkálatait terjeszti be a kir. adófelügyelő a leírás elrendelése végett. — 3362 ft 29¹/₂ kr. földadó leiratik.
28. Cseba község jelentése 22 ft 22 kr. behajthatlan földadó hátralék leiratása iránt. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
29. Ried praedium 1879. évi jégkár munkálatait a leírás elrendelése végett beterjeszti a kir. adófelügyelő. 517 ft 13 kr. földadó leiratik.
30. Szerb-Módos község kimutatása a behajthatlan adók leiratása iránt. — Pénzügyminis-teriumhoz felter-jesz-tenek.
31. Partos község kimutatása a behajthatlan adók leira-tása iránt. — 23 ft 84 kr. adó, 13 ft 88 kr. kése-delmi kamat és 3 ft 37 kr. végrehajtási költség leiratik.
32. Báró Radosovich Tivadar horv.-neuzinai ingatlanaira elrendelő végrehajtás iránt. — A megyei tiszti főügyésznek a végrehajtás keresztülvitele czéljából kiadatik.
33. Vojnovics György illetve Helen kanaki ingatlanaira elrendelő végrehajtás iránt. — A megyei tiszti főügyésznek a végrehajtás keresztülvitele czéljából kiadatik.
34. Dániel Pál horvát-neuzinai birtokos felebbezése a kir. adófelügyelőnek 15,686/1879. sz. végzése ellen. — 1 ft kereseti adó leiratik.
35. Szerb-Szent-Márton;
36. Szerb-Ittebe és
37. Dinyás község jelentése a behajthatlan adók leira-tása iránt. — Pénzügyminis-teriumhoz felterjesz-tenek.
38. Gróf Nákó Kálmán felebbezése a kir. adófel-ügyelőnek 1879. évi 26,678. számú végzése ellen. — Elutasittatik.
39. Litahorsky Károly nagy-kikindai róm. k. plébános felebbezése 1878. évi fenyűzési adó ellen. — 20 ft fenyűzési adó leiratik.
40. Zichfalva (Bioszeg praedium) 1879. évi árvíz-kár operatumát terjeszti be a kir. adófelügyelő a leírás elrendelése végett. — 471 ft 48 kr. földadó leiratik.

41. Issekutz Antal nagy-kikindai szolgabíró igazoló je-lentése az 1861/1879. számú rendeleter. — Tudomásul vétetik.

42. Török-Kanizsai szolgabíró 581/1879. sz. jelentése Ruzs L. deszki pénzeszedő bírsága tárgyában. — A beszedett 5 ft pénzbírság Deszk község pénztárát illetvén, annak javára elszámoltatik. A volt jegyzőre kirótt 15 ftnyi pénzbírság utóbbi vagyontalansága miatt leiratik.
43. Oroslámos község kérelme az adóvégrehajtás meg-szüntetése iránt;
44. Sinkay János nagy-beeskereki lakos kérelme 169 ft 12 kr. adóhátralék leiratása iránt;
45. Vinter Henrik bécsi lakos kérelme 400 ft perjamosi adóhátralék leiratása iránt;
46. A magas pénzügyminis-teriumnak mult évi 73416. sz. rendelete Pichler Henrik német-módosi lakos 486 ft 55 kr. adóhátralékának leiratása iránt;
47. A magas pénzügyminis-teriumnak mult évi 73420. sz. rendelete Szerb-Bóka és Horvát-Neuzina községek behajthatlan adóhátralékának leiratása iránt;
48. A magas pénzügyminis-teriumnak mult évi 73417. sz. rendelete Fellingner Peter és Schummer Katalin zichfalvi lakosok 982 ft 74¹/₂ kr. adóhátralékának leírása iránt;
49. A magas pénzügyminis-teriumnak mult évi 73419. számú rendelete Bánlak község behajthatlan adó-hátralékának leiratása iránt. — A kir. adófelügye-lőnek kiadatik.
50. A magas pénzügyminis-teriumnak mult évi 73394. sz. rendelete több horvát-neuzinai lakos adófizet-hal. kérvénye tárgyában. — Az összes iratok a módosi szolgabírónak kiadatik.
51. Vinter Henrik perjamosi lakos kérelme, illetve felebbezése a kir. adófelügyelőnek mult évi 17370. számú végzése ellen. — 98 ft pótdó leiratik.
52. Rónay Ernő kis-zombori lakos kérelme a kataszt. szaporulat behajtása tárgyában. — A kir. adófel-ügyelőnek kiadatik.
53. A kir. adófelügyelőnek havi, illetve felévi jelentése. — Tudomásul vétetik.

Szerkesztői nyiltposta.

A. B. és G. J. uraknak. — Az apróságokat vettük, a hely szűke miatt azonban jövő számunkra halasz-tottuk. Elnézésüket és pártfogásukat kérjük a jövőre nézve is.

L. M. Török-Becsen. — Kérésednek eleget tettem. Levéiben bővebben, különben jöllehet a napokban meglátogatlak.

H I R D E T É S E K.

15448. sz. ex 1879.

(15—3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A Hajdúszécs-Györgyház között a megyei uton levő boltozott téglá átereszt meghosszabbításának biztosítása végett árlejtés az alispáni hivatal helyiségében 1880. évi február 16-án délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség öszveg 258 ft. 1 kr. Vállalkozni szándékozik azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánla-taikat szabályszerűen készítve 50 kr. belyeggel, va-lamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap az február 15-én délelőtti 12 óráig ide nyujtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadotni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árle-engedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerevényeket sat. teljesen ismeri, és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbe viendő téglá átereszt meghosszabbítási mun-kálatok előméréte, s költségvetése általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulírt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi január 26-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

15766. sz. ex 1879.

(16—3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A zichfalvi község alatti roskadozó karban levő Rojga fahidnak helyreállításának biztosítása végett árlej-tés az alispáni hivatal helyiségében 1880. évi február 16-án délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 1662 ft. 41 kr.; vállalkozni szándékozik azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánla-taikkal szabályszerűen készítve 50 kr. belyeggel, va-lamint szintén 5% bánatpénzzel ellátva (mely állhat kész-pénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap az február 15-én délelőtti 12 óráig ide nyujtsák be. E ha-táridőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak ille-tőknek visszaadotni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os ár-leengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit az építési feltételeket és műszerevényeket sat. teljesen ismeri, és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbe viendő fahidnak helyreállítási munkálatok előméréte s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulírt alispáni hiva-talnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi január 26-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

72. sz. k. i. 1880.

Pályázat.

(9—3.3)

Az üresedésbe jött kis-teremai (Albrechtsflor) köz-ségjegyzői állomás e f. é. február 7-én tartandó választás utján leendő betöltése végett a pályázat ezzel kiiratik.

Felelős szerkesztő: Létmányi Nándor.

Ezen jegyzői állomással következő fizetés és illet-mények járnak.

1. készpénzbeli fizetés . . . 144 ft o. é.
2. tiszta búza . . . 48 pozs. mérő.
3. szemes kukoricza . . . 12 „ „
4. árpa . . . 12 „ „
5. kemény tűzifa . . . 4 öl.
6. jó minőségű szalma . . . 5 „
7. 2 öl széles és 2 öl magasságú kazonban
8. élelmi bérzikk fejében . . . 11 ft.
9. irodai atalán fejében . . . 45 „
10. két hold szántóföld.
11. fél hold kaposztás kert.
12. a magán munkálatokért a községi képviselő tes-tület által megállapított díjak.

Pályázni szándékozik felhivatnak, miszerint szabály-szerűen felszerelt folyamodványait e f. é. február 6-ig, mint a választást megelőző napig ezen szolgabíró-ság-hoz nyujtsák be.

N.-Szt.-Miklóson, 1880. évi január 8-án.

Buócz János, szolgabíró.

3051. sz.

Pályázat.

(17—3.1)

Hangyási Mátyás, volt bókai körorvosnak elhunytá által üresedésbe jött körorvosi, majd a körszülésznői állomás be-töltésére a pályázat kiiratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144., illetve 147-ik szakaszaihoz képest ezen állomásoknak választás utján leendő betöltésére jövő február 22-én, délelőtti 10 és 11 órakor, a szerb-bókai község-háznál fog eszközöltetni.

A rendszeresített körorvosi fizetés évi 500 ft, és a körszülésznői 90 ft o. é., s a megállapított látogatási díjak. Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig aló-írotnál nyujtsák be.

Módoson, 1880. évi január 16-án.

Lebánovich István, szolgabíró.

Gr.-Becskereker Spar- & Borjduh-Bereini als Actien-Gesellschaft.

Die P. T. Actionäre des Gr.-Becskereker Spar- und Borjduh Vereines als Actien-Gesellschaft werden hiemit zu der am 1. Feber 1. J. Vormittags 9 Uhr, im städtischen Rath-hausjaale abzuhaltenden

V. ordentlichen Generalversammlung

geziemend eingefaden (§. 23).

Tagesordnung.

1. Wahl zweier Protokoll-Authentificatoren.
2. Jahresbericht der Direktion und Vorlage der Bilanz pr. 1879.
3. Verlesung des Berichtes des Aufsichtsrathes.
4. Ertheilung des Abfolutoriums.
5. Bestimmung über die Vertheilung des Reingewinnes.
6. Wahl des leitenden Direktors auf 3 Jahre.
7. Wahl des Aufsichtsrathes auf 3 Jahre (§. 49).
8. Ergänzungswahl des Verwaltungsrathes (§. 45).

9. Verhandlung des von mehreren Actionären eingebrachten Antrages auf Reducion des Actien-Capitals.

10. Abänderung der Statuten.

Actionäre, die von ihrem Stimmrechte laut §. 23 der gesellschaftlichen Statuten Gebrauch machen wollen, werden er-fucht, die auf ihren Namen lautenden Actien vom 26. bis 29. Jänner 1. J., zwischen 10—12 Uhr Vormittags, bei der Cassa des Institutes gegen Empfangsbefähigung zu deponiren, wofür in Erfüllung des Gesellschafts XXXVII. vom 3. 1875, §. 198, die Bilanz 8 Tage vor der Generalversammlung für Jedermann zur Empfangnahme bereit liegt.

Gr.-Becskerec, am 17. Jänner 1880.

(12—2.2)

Die Direktion.

Dr. HANDLER MÓR,
 orvos és sebésztudor, szülész és szemész,
 gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biz-tositása mellett mindennemű
titkos betegségeket

- 1) az **önfertőzésnek** minden követke-zményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengesé-**get, az ondófolást, különösen a**
tehetetlenséget
 (elgyengült férferőt),
- 2) **hugyesőfolyásokat** (még idültek-et is), a **nemzörések bujakóros fekélyeit** és **másodrendű bujakórt** minden alakjai-ban és elcsúfításaiban;
- 3) **hugyesőszüküléseket;**
- 4) **fris s idült nyákfolyásokat nők-nél, az ugynevezett fehér-folyást, és az onnan eredő**
magtalanságot;
- 5) **börkiütéseket;**
- 6) a **hugyhólyag betegségeit** és minden-nemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtti 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó-és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
 6 óra alatt kihajtatik. (7-4)

Főmunkatárs: Gretes József.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.